

Redaktorzy "Avant. Portal Awangardy Filozoficzno-Naukowej"

Wprowadzenie do polskiej wersji numeru = Preface to English version of the issue

Avant 1/1, 11-18

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dlaczego awangarda

Szanowni Państwo,

projekt Avant to inicjatywa pierwotnie studencka, a obecnie realizowana przez studentów, doktorantów i młodych pracowników naukowych. Ten aspekt „świeżości” stanowi ważny element jego racji bytu. Funkcjonując pod opieką Instytutu Filozofii Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, dysponujemy zapleczem organizacyjnym w postaci Międzywydziałowego *Koła Awangardy Filozoficzno-Naukowej UMK*. Działamy w oparciu o najlepszą dostępną nam pomoc realizacyjną ze strony profesjonalistów. Nasza główna (i nadal krystalizowana) idea to promowanie dialogu między współczesną filozofią i naukami oraz nimi a sztuką – ze wskazaniem na najnowsze interesujące trendy i przy współpracy międzynarodowej. Innymi słowy: jesteśmy młodzi, poszukujący i interdyscyplinarni.

W efekcie mamy przyjemność złożyć na ręce Państwa debiutancki numer czasopisma *Avant. Pismo Awangardy Filozoficzno-Naukowej*. Ten dwujęzyczny kwartalnik obejmować ma: prezentację przekładów ciekawych i znaczących artykułów zagranicznych oraz polskich, wywiady z liczącymi się filozofami i naukowcami, selekcjonowane i recenzowane teksty autorów praktycznie z całego świata, prezentację frapujących debat, wreszcie – dialog z artystami (wywiady, analizy, wspólne projekty). Chcemy kłaść nacisk na jakość i wymowę oprawy graficznej. Dla zapewnienia wysokiego poziomu

realizacji projektu zorganizowaliśmy (i nadal rozszerzamy) międzynarodową Radę Naukową, złożoną głównie z młodych ale uznanych specjalistów w dziedzinach nas absorbujących.

Znaczący rys naszej działalności, który ma znajdować coraz skuteczniejsze odbicie w *Avancie*, to nastawienie na wspomnianą dialogiczność, kooperację i konfrontację. Ma to związek nie tylko z wywiadami i debatami, ale także z planowaną formułą każdego numeru: tworzoną raczej kontrastowo i polemicznie niż monotematycznie. Jesteśmy w trakcie organizowania specjalnego forum internetowego typu *working papers*. Umieszczane tam szkice prac naukowych poddawane będą twórczej dyskusji czytelników, ale i kompetentnych pracowników naukowych. Otwarty i obustronnie aktywny charakter tego proceduru ma szansę – przy sprawnym funkcjonowaniu – stać się optymalnym sposobem podnoszenia jakości tekstów proponowanych do publikacji, tym samym wydatnie wspierając i uzupełniając działalność Rady Naukowej.

Należy wyjaśnić, z jakiego powodu w tytule naszego portalu i pisma używamy słowa „awangarda”, które jest dość nienaukowe i niefilozoficzne, a dla niektórych wręcz pretensjonalne. Powodów jest kilka; odwołują się do różnych sfer znaczeniowych, lecz wzięte razem wyrażają ciekawość, kreatywność i nonkonformizm (*vide*: metaforyczna postać Discordii na okładce pierwszego numeru *Avantu*). „Awangarda” na pewno oznacza, że kierujemy się ku nowym głosom i koncepcjom. Z drugiej strony – dotyczy naszego otwarcia na młodych, interesujących autorów, których publikacji oczekujemy. Niewątpliwie jest aluzją także do sztuki współczesnej, która tutaj zapraszana jest do rozmowy i wzajemnego oświecania się wraz z naukami i filozofią. A jeśli sięgnąć do samych źródeł znaczeniowych – czyli „avant-garde” jako „straży przedniej” – w pewnym sensie ośmielamy się mianować samych siebie na owych strażników, strzegących żywotności i potrzeby ciągłej aktualizacji wiedzy, a przy tym jej ludzkiego oblicza. Szczególnego znaczenia nabiera pojęcie awangardy w kontekście kondycji polskiej filozofii współczesnej, otwartej na nauki, która zajmuje w dalszym ciągu

marginesową pozycję w naszym świecie akademickim. Z tego względu nowe trendy w filozofii i nauce nabierają charakteru swoistej awangardowości, co chętnie wykorzystamy jako element prowokacji do walki z zastaną sytuacją.

Niniejszy numer prezentuje od dawna należną polskiemu czytelnikowi, ważną „klasykę awangardy” kognitywistycznej: trzy teksty z dziedziny neurofenomenologii. Pokazują one, jak można owocnie uprawiać naukę o świadomości, by stanowiła ona wartościową część nauk kognitywnych. Podejmują się one również celu jeszcze bardziej ambitnego: propozycji rozwiązania trudnego problemu świadomości. W opozycji do tego, drugi dział tego numeru *Avantu* przedstawia inspirujące wypowiedzi Ricka Grusha, twórcy między innymi kognitywistycznej koncepcji emulacji, który lokuje swoje badania w tradycji kantowskiej, obecnej w analitycznej metafizyce i epistemologii (Kant – Strawson – Evans). Ponadto prezentujemy wywiad, przeprowadzony z cenionym przedstawicielem awangardy muzycznej, w tym – muzyki improwizowanej, Krzysztofem Knittlem. Efekt to interesująca próba skonfrontowania doświadczeń Praktyka muzycznego z naukowo-filozoficznym podejściem do tej dziedziny sztuki. Wspomniane pozycje tego numeru *Avantu* uzupełnione są o inne wybrane przez nas – miejmy nadzieję interesujące – teksty.

Realizowanie pierwszego numeru *Avantu* spotkało się niespodziewanie szybko z zainteresowaniem i wielką życzliwością. Dlatego też wdzięczni jesteśmy za pozyskane w tym czasie kontakty, wywiady oraz uzyskane zgody na przekład interesujących anglojęzycznych artykułów naukowych. Z drugiej strony – w toku pozyskiwania premierowych a dobrych polskich artykułów spoza kręgu UMK mieliśmy do rozwiązania zadanie bliskie momentami rozwiązywaniu kwadratury koła, ponieważ najczęstszą reakcją była: *jesteśmy zainteresowani – ale pokażcie nam pierwszy numer*. Z powyższych względów, choć pragniemy reprezentować szeroko pojęty świat akademicki, ten premierowy numer wyjątkowo skupia głównie (bo nie tylko) autorów związanych z naszą uczelnią.

Mamy przyjemność wyrazić swoje podziękowania osobom, które umożliwiły lub wydatnie pomogły w pracach nad naszym czasopismem. Przede wszystkim dziękujemy Doktorowi Tomaszowi Komendzińskiemu (Zakład Kognitywistyki i Epistemologii UMK), bez którego sieci kontaktów ze światem naukowym oraz sugestii organizacyjnych prezentowalibyśmy Państwu teraz dużo skromniejsze wydawnictwo. Dziękujemy też za dużą życzliwość, zrozumienie i pomoc organizacyjną pracownikom naukowym UMK: Profesorowi Andrzejowi Szahajowi (Dziekan Wydziału Humanistycznego UMK), Profesorowi Adamowi Grzelińskiemu (Dyrektor Instytutu Filozofii UMK), a także Doktor Aleksandrze Derra i Doktorowi Krzysztofowi Abriszewskiemu (oboje reprezentują Zakład Filozofii Współczesnej UMK).

Specjalne podziękowania składamy również personelowi i „duchowi” toruńskiego lokalu *Kadr* (kto wie, czy bez tego miejsca pomysł stworzenia *Avantu* w ogóle by się pojawił).

Redaktorzy *Avant. Portal Awangardy Filozoficzno-Naukowej*

Toruń, 27.10.2010

Why vanguard

Dear Ladies and Gentlemen,

Project Avant was originally initiated by students, yet it is currently realized with the help of both PhD students and young academics. This feature of the project (one may call it “the freshness“) is an especially important part of the entire idea. Our project is under supervision of the Institute of Philosophy in the Department of Humanities of Nicolaus Copernicus University in Torun, Poland (hereafter: NCU) and the *Academic Association of the Philosophical-Interdisciplinary Vanguard* as the organizational base. The work on the project relies on the professional help of people interested in the ideas. If we are going to point out the main (yet still evolving) aims of the project, we ought to mention the following: promoting both dialogue between contemporary philosophy and the sciences & art and international cooperation between young researchers... To make a long story short: we are young, seeking and interdisciplinary.

What is the outcome of this project? We hereby deliver to your hands the debut issue of *Avant. Journal of the Philosophical-Interdisciplinary Vanguard*. This bilingual quarterly will include interesting and significant translations of both international and Polish articles, interviews with acknowledged scholars, a selection of articles from young researchers from all over the world, as well as the presentation of the most compelling debates and finally – dialogue with artists (regardless of whether it means:

interviews, studies or joint projects). We wish to emphasize the excellence and the meaning of the graphic design of our journal. Moreover, ensuring the highest quality of realization of the project, we made an effort to organize (and are still willing to extend) the international Advisory Board (that consists mainly of young but acknowledged professionals in the research fields that fascinate us).

A significant trait of our activity (as embodied in *Avant*) is to steer towards the above mentioned dialogue, cooperation and confrontation. By that we mean not only the interviews and debates, but we also create contrastive and polemic rather than a one-track minded conception of each issue. Meanwhile, we are setting up a special working papers online forum. The academic draft papers placed there are for the creative debate of forum members and competent scholars. The open and mutual nature of this practice may serve – if efficient – as an optimal way to raise the quality of articles submitted later for publication, as well as giving a measurable contribution to our Advisory Board.

We also ought to explain why there is the word ‘vanguard’ in the title of our journal and portal – a word not of scientific or philosophical origin, which some people regard even as pretentious. There are several reasons for this – they all arise from different semantic grounds, but taken together they result in the expression of curiosity, creativity and nonconformity (vide: the metaphorical figure of Discordia on the ‘*Avant*’ cover). ‘Vanguard’ above all means that we are attracted to new voices and new ideas. We are open to young, interesting authors, for whose publications we are waiting. ‘Vanguard’ is also undoubtedly related to contemporary art, which is invited here to the dialogue with science and philosophy. Moreover, if we take the exact meaning of this word – that is, ‘avant-garde’ – we can say that in a sense we try to monitor the vitality of human knowledge as well as its human face. In the end, ‘vanguard’ applies to the situation of both modern philosophy and philosophy in general in Poland, which is still located in a rather small niche of the Polish academic world.

The first issue of our journal proudly presents the heart of ‘classic vanguard’ of cognitive science, namely three texts dedicated to neurophenomenology, that highly require an introduction to Polish readers. The first issue of our journal proudly presents important „classic vanguard” of cognitive science, namely: three texts concerned with neurophenomenology. The aim of these texts is to show the fruitfulness of pursuing the science of consciousness in such a way that it constitutes the essential part of cognitive science. What is more, they take up a more ambitious endeavor: the attempt to solve the hard-problem of consciousness. In opposition to that, the subsequent section of Avant presents some inspirational statements of Rick Grush, the creator of the cognitive theory of emulation that can be located in the Kantian tradition of analytical metaphysics and epistemology (Kant – Strawson – Evans). Also, we present an interview with a highly regarded representative of improvised music – Krzysztof Knittel. Among other attractive articles in this issue, the talk with Mr. Knittel results in a very interesting attempt to confront the musical practice with a scientific (and philosophical) approach to this field of art.

Project Avant met with quite unexpected interest and overwhelming kindness. Given that, we are extremely grateful for the number of important contacts, the interviews and the assents for the translated articles. On the other hand, while trying to obtain the debut articles from young Polish authors from outside Nicolas Copernicus University, we faced a problem analogous to the quadrature of the circle – the reaction usually was: *we are interested, but first of all show us the first issue*. For that reason, however, our goal is to represent the wide universe of the academic world, and this issue consists mainly of articles by authors from our university.

We are also pleased to give warm thanks to the people who enabled or noticeably helped to make this journal happen. Most of all, we want to show our gratitude to Dr Tomasz Komendziński (NCU) without whose deeply wise yet discreet suggestions (concerning the organization of the journal) and unlimited number of contacts (with both scientific and

philosophical worlds) *Avant* would consist of considerably poorer content. Furthermore, we also want to express our thanks to the following staff of NCU for their kindly manner, comprehension and help with the organization: Prof. Adam Szahaj (Dean of the Department of Humanities, NCU), Prof. Adam Grzeliński (Head of the Institute of Philosophy, NCU), Dr Aleksandra Derra (NCU) and Dr Krzysztof Arbiszewski (NCU). And last but not least, we want to thank the personnel and the “spirit” of the Kadr club in Toruń (who knows if without that place the idea of *Avant* would ever appear...).

Editors of *Avant. Journal of the Philosophical-Interdisciplinary Vanguard*,

translation: Jakub Matyja

Torun, 27.10.2010